

[Breckmann]

Samtidig med at vi nærer store forhåbninger til regeringens nye politik, er vi glade for, at Færøerne landsstyre nu er ved vejs ende. Vi holder nemlig lagtingsvalg den 8. november og håber på radikal kursændring derefter.

Færøernes økonomi er i dårlig forfatning. Landsstyret har øget landskassens forbrug med 60 pct., med en lignende stigning i antallet af offentligt ansatte, samtidig med at eksporten af fiskevarer, dvs. hovederhvervets indtjening, har stået i stampe i hele valgperioden. Landsstyret nægtede at medvirke til sanering og rekonstruktion af Færøernes nye fragtflåde, så den blev tvangssolgt. De dårlige konjunkturer dengang er nu afløst af højere fragtrater, så det er vore forhenværende konkurrenter på fragtmarkedet, der tjener store penge på vore færøske specialskibe.

Landsstyrets fiskeripolitik ligger i grus. Den voldsomme investering i nye typer fiskerbåde var socialistisk ønsketænkning og fik en forudsigelig krank skæbne. De politisk udplukkede nye redere, der, som det blev sagt, skulle få overdraget deres retmæssige del af produktionsapparatet fra erhvervsfolk, der i kraft af deres dygtighed har skabt Færøernes moderne økonomi, viste sig at være et for svagt grundlag at bygge socialistiske sandkasseprojekter på.

Færøerne står nu i den situation, at næsten halvdelen af vore større fiskeskibe skal på tvangsauktion, efter at landsstyret har nedpint flåden ved at påtvinge den en kapitaliseret driftsgæld på 500 mio. kr., og resultatet af en 100 pct.s forøgelse af offentlige udgifter til undervisnings-, sundheds-, social-, kultur- og administrationssektoren skal ses i lyset af, at hovederhvervet har været ude for en nedskæring af offentlige ydelser på 16 pct.

Det offentlige forbrug betales som bekendt af hovederhvervet, og det kommende landsstyre må sætte Færøerne på en hestekur, der langt overgår den forestående danske. Men den er en livsnødvendighed også på Færøerne, hvis vor økonomi skal overleve.

Firklover- og KVR-regeringen fortjener en tak fra Færøerne for så positivt at have medvirket ved overtagelse under hjemmestyret af det administrative ansvar for bloktilskuddet. Samtlige ministre og især Statsministeriet med ansvar for færøske anliggender fortjener ros derfor. Nu er det så vores opgave at få den overtagne administration til at virke. Det har knebet

som så ofte med det nye og hidtil uvante. En enighed om overtagelse af det administrative ansvar for Færøernes undergrund er en spændende udfordring, der helst skal ende med den endelige fordeling af ansvar og ret til mulige råstoffer i undergrunden. Men godt begyndt er halvt fuldendt.

På lignende vis kommer det nye landsstyre tilbage med en genforhandling af hele hjemmestyreordningen, såfremt Folkeflokket får den afgørende indflydelse efter valget i næste måned, som vi håber på og stiler efter.

I handelsforholdet Danmark-Færøerne er der ikke sket større ændringer i de forløbne 4 år. Danmark har et relativt mægtigt handelsoverskud og Færøerne tilsvarende underskud i mellemhandelen på 1,5 mia. kr., idet Danmark kun køber 15 pct. eller for 350 mio. kr. af Færøernes eksport, medens Færøerne køber 90 pct. eller for ca. 2 mia. kr. af vor samlede import eksklusive skibe fra eller igennem Danmark.

Denne skadelige slagside i vort handelsmønster beløber sig til dobbelt så stort et pengebeløb fra Færøerne til Danmark som hele bloktilskuddet i modsat retning, og denne ubalance bør rettes op.

Forsvarspolitisk ændrer situationen sig tilsyneladende hurtigt. Spændingen Øst-Vest er aftagende, efter at USA's og til dels NATO's faste holdning imod Sovjets afpresning fra 1975 til 1985 har tvunget Moskva tilbage til forhandlingsbordet om nedrustning.

Fredens udbrud på nogle af verdens slagmarker, uden at der har været udskiftning af USA's regeringsmagt, beviser også, at de fleste af konflikterne i den tredje verden har deres oprindelse i Moskvas angrebspolitik og forsøg på verdensherredømme. Magtskiftet i Kreml bebuder forhåbentlig en ændring derfra.

Mens man jubler over fredens triumf, skal man dog være vågen over for den fare, der ligger i afspændingens ligegyldighed. I 1975, hvor Vesten var lettet over at kunne skrive under på Helsingforsaftalen oven på Vietnamkrig og Watergate, begyndte den største sovjetiske ekspansion siden 1949, hvor 9 lande faldt under Sovjets åg rundt om i verden.

Jeg føler på mange måder, at vi i dag befinder os i en 1975-situation. Den kommunistiske fremgang i 1970'erne blev finansieret med vestlig kredit og teknologi, som Sovjet opnåede dengang under dække af detente, som det hed.